

A fekete halál

DIÓSY, a m. kir. Kereskedelmi Múzeum párizsi levelezője

Az osztrák Reichpost december 14-i vezércikkében egyenesen a magyarokat állítja oda mint a PORNOGRÁFIA LEGÁDÁZABB TERMELŐIT. A Budapesti Hírlap szép cikkében energikusan utasítja vissza ezt a galád vádat s bizonyítja is, hogy ezeket a pornografikus termékeket Bécsből csempészték be Budapestre. Őszintén gratulálunk a Budapesti Hírlapnak ennek a nyílt letagadást nem tűrő lecáfolásához, és úgy gondoljuk, hogy a jelenlegihez hasonló rágalmakat minél jobban és alaposabban akkor tudjuk megcáfolni és a vádak hamisságát minél világosabban bizonyítani, ha ennek eléréséhez minden jó magyar hazafi – éljen az bár a külföldön – ha erre módja és biztos adatai vannak, hozzájárul. [...]

Állítom, hogy Ausztria területéről terjesztik a pornográfiának minden ágát és fajtáját, de állítom és bizonyítom azt is, hogy a terjesztésével és készítésével itt Párisban foglalkozó emberek vagy cégtulajdonosok nagy része szintén osztrák állampolgár.

A párizsi rendőrprefektúra és büntetőbíróság ismeri ezeket az embereket, kik ellen már több ízben volt büntető eljárás, mely legtöbb esetben elítéléssel végződött.

[...]... tessék kérdést tenni a rendőrségnél és bíróságnál Lipcsében, hogy igaz-e, miszerint a jelen cikkem elején már említett A. W. urat (családneve W.) párizsi lakost, osztrák állampolgárt, az idei tavaszi vásáron, úgynevezett Leipziger Ostermessén ott letartóztatták, miután a szállóbeli lakásán a lipcsei rendőrség házkutatást tartott s kofferjében egy nagy halom, a pornográfiát is felülmúló fényképeket (férfiak, nők, gyermekek és állatok!) talált és kobzott el, illetve foglalt le. W. urat a lipcsei rendőrség letartóztatta, s kétnapi előzetes fogság után 3000 márka biztosíték letétele

ellenében engedte föltételes szabadlábra, s W. úr pár perccel ezután már az első vonattal utazott vissza Párisba, s több mint valószínű, hogy óvakodni fog még valaha is Németország területén át utazni.

(*Budapesti Hírlap, 1910. december 22.*)

Vadászat tiltott fényképekre

Berlinből jelentik, hogy ott egy idő óta polgári ruhás rendőrök nagy buzgalommal nyomozzák a MŰKERESKEDŐK KIRAKATAIBAN LEVŐ FÉNYKÉPES PÓRESÉGEKET. Ez eleinte a lex Heinze³³ fölötti parlamenti vitákkal hozták összefüggésbe, melyek folyamán Rören centumpárti képviselő behatóan adta elő a berlini műkereskedésekben tett tanulmányútját, ezt egyszersmind drasztikusan illusztrálva az ott vásárolt képekkel. Most azt állítják, hogy e rendőri razzia a császár indítványára vezetendő vissza. Néhány hét előtt ugyanis egy ünnepélyre a királyi kastélyba Windheim rendőrfőnök is meg volt híva. Ez alkalommal a császár szóba hozta a nagyon kétes kiállítási produktumokat, melyek semmi esetre sem alkalmasak az erkölcsi törekvések támogatására. A császár megparancsolta a rendőrfőnöknek a műkereskedések szemmel tartását. Csütörtökön a potsdami Bülow- és Kurfürsten-utcában ismét több mű- és rajzanyagkereskedést látogatott meg a rendőrség.

(*Az Est, 1900. március 4.*)

³³ A törvényt a német császár kezdeményezte, a nevét az 1890-es években zajló fiatal lány megrontásában és megölésében indított per vádlottjáról kapta. A prostitúció és az erkölcstelenség visszaszorításának heve minden közszemérmert érintő nyilvános fórum felügyeletét megszigorította, s a rendeletbe bekerült egy olyan passzus is, amely megtiltotta a kirakatokban a szeméremértő ábrázolások kiállítását. Rudnay Béla rendőrfőkapitány 1896-ban személyesen tanulmányozta a berlini szabályozást, a törvényről Vámbéry Rusztem is ítélt. (Dr. Vámbéry Rusztem: *Lex Heinze*, 1900. 3. sz.) A rendelet honosítása azonban egyfelől rengeteg túlkapást eredményezett, másfelől óriási ellenkezést váltott ki a művészek körében, hiszen a törvény szövegét a művészi alkotásokra is sokszor próbálkoztak alkalmazni, amit ők a művészi szabadság korlátozásának értelmeztek. A csata – újabbnál újabb botrányos esetek kapcsán – éveken keresztül folyt a lapok hasábjain, időszakonként pedig a parlamenti hadszíntéren is. A kérdés alapos feldolgozását lásd Kovács Bernadett: *Művészi aktábrázolás vagy közszeméremértő meztelenkedés – Aktokról szemlesütve I–II.* című írásában (*Artmagazin*, 2009. február).